

Sporazum v Nicaragui - Kantonci pod vplivom komunistov

COOLIDGEOV ZASTOPNIK JE PRIVEDEL DO SPORAZUMA MED VROČEKRVNEŽI V NICARAGUI, SKLENILI SO PREMIRJE IN KONČALI S SOVRAŽNOSTMI. — VSE TO IZ BOJAZNI DO ZED. DRŽ., KER SO ZAGROZILE, DA HOČEJO MIR.

Washington, D. C. — H. L. Stimson, zastopnik predsednika Coolidgea, se je posrečilo s svojim posredovanjem za končanje spora med Konservativci in Liberalci v Nicaragui, privede do tega, da so sklenili premirje in čete so pripravljene odložiti orožje. To poročilo je poslal Stimson v petek državnemu departamentu.

S tem je končano krvavo klanje med brati v Nicaragui, kjer je padlo veliko število žrtev in dežela je vsled vojne mnogo trpela. Čete Zed. drž., so napravile črto med obema nasprotnojučima se strankama, kjer so sprejele orožje obeh armad.

Stimson je brzojavil državnemu departamentu podrobno konferenco med njim in generalom Moncado, poveljnikom liberalnih čet. Med drugim pravi, da bo Moncada z drugimi voditelji upornikov, sodeloval za mir v deželi.

Sledeči je Stimsonov mirovni program, katerega odobruje državni departament: Popolna razorožitev obeh strank. Takojšen splošen mir v deželi, da se bo začelo z delom na poljih. Amnestija za vse politične in vojne ujetnike. Za vrnitev lastnikom okupiranega oziroma zaplenjenega ozemlja. Za sodelovanje Liberalcev v vladi. Organiziranje konstituiranih čet, ki bi bili nepristranski, katerim bi poveljevali ameriški častniki. Za nadzorovanje Zed. drž. pri volitvah leta 1928. V Stimsonovem mirovnem programu je tudi vključeno to, da se obdrži generala Diaza na predsedniškem mestu do volitev, ki bodo drugo leto.

Z LETALOM PREKO OCEANA.

Le Bourget, Francija. — Kapitana Charles Nungesser in Francois Coli, sta se v nedeljo zjutraj z letalom "White Bird" dvignila v zrak in poletela preko oceana proti New Yorku. Velika množica je pozdravljala drzna letalca; trije aeroplani so "belega ptiča" nekaj časa spremljali kot častna straža. Če jima bo sreča mila, da bo prva prispela v Ameriko, kot prva z letalom preko oceana, bosta dobila \$30.000.

Kap. Nungesser je na glasu kot drzen letalec. V vojni se je posebno odlikoval, kajti 46 sovražnih letal je spravil na tla. Le malo kože je na njegovem telesu, ki bi ne kazala znake, ki so mu jih zapustile rane, katere je zadobil v vojni.

Montgomery, Ala. — T. Hall, star 40 let, farmar, je bil ubit, njegov tovariš je pa zadobil težke poškodbe v boju z prohibicijskimi agenti, ko so prišli, da bi zaplenili napravo za kuhanje žganja, katero je imel Hall v zapuščenih kočih v gozdu, oddaljeno deset milj od Wetumpka.

KOMUNISTI ODGOVORNI ZA GROZODEJSTVA V NANKINGU.

Ameriški misijonarji poslali noto poslaniku Zed. drž. v Peking, v kateri odobrujejo načrt, da se z orožjem nastopi proti Kantoncem.

Washington, D. C. — Ko so Kitajci pod vplivom komunizma in ruskih agentov, ob priliki vpada Kantoncev v Nanking, pomorili večje število inozemcev, jih oropali in zažgali njih domovja, so ameriški misijonarji protestirali temu, da bi se z oboroženo silo nastopilo proti Kitajcem. Sedaj so drugega mnenja. Uvideli so, da ni drugega pomagaja, kakor da se nastopi z oboroženo silo proti nacionalistom, katere vodijo ruski komunisti, ki so proti tujcem in proti veri. Ameriški misijonarji priznavajo svojo napako in zdaj priporočajo, da se mora z železno pestjo nastopiti proti povzročiteljem vsega gorja, kateremu so izpostavljeni inozemci.

Misijonarji v svoji noti, katero so poslali ameriškega poslaniku v Peking pravijo, da je resnica, da je nacionalistično gibanje na Kitajskem vsmereno proti krščanstvu in proti inozemcem. Za grozodejstva v Nankingu je odgovorno komunistično krilo nacionalistične vlade, katero vodijo ruski boljševiški agenti. Ruski boljševiki niso le proti inozemskim interesom na Kitajskem, temveč so tudi nevarni sporazumu med Kitajci, da se ne bi združili pod eno vlado, ki bi bila za dobrobit vseh Kitajcev. Vsled tega se mora nastopiti z vso strogošću proti tistim, ki delajo temu zapreke.

Lake Hopatcong, N. J. — Hudson Maxim, iznajditelj, o kateremu je bilo poročano, da je zbolel, je v petek preminul.

DANES

začenja v tem listu zanimiv podlistek "Školjka". Čitajte ga od kraja, da vam ne bo pozneje žal. V par dneh pa začne na zadnji strani lista izhajati napovedani znameniti Sienkiewicz roman "Pq-top". Prijatelji in somišljeniki lista opozorite na to svoje prijatelje in znance, ki morda še ne dobivajo našega lista, da se nanj naroče. Vsaka dobra beseda o listu veliko pomaga. Zato, kadarkoli so v A. S. kake zanimivosti, povejte o istih svojim znancom, ki lista nimajo. S tem jih zainteresirate za list.

Velikanska množica se je nedavno zbrala na Union trgu v New Yorku, kjer so z dvignjenimi rokami pritrjevali, da odobrujejo resolucijo proti smrtni obsodbi Sacco in Vanzettija, ki sta obdolžena umora.

ZNAČAJ NOVE JUGOSLOVANSKE VLADE.

Vlada brez Slovencev in Hrvatov. — Vlada nima zaseboj parlamentarne večine, ostala bo zaenkrat brez parlamenta.

Belgrad, Jugoslavija. — Nova vlada, koje sestava je brezdvoma vse presenetila, nosi osebni značaj, in sicer je označena najbolj po osebi Velje Vukičevića, novega ministrskega predsednika. Velja Vukičević je bil do nedavno predsednik kluba Ljube Jovanoviča. Osebnost je mož zelo simpatičen in je bil vsaj dosedaj prijatelj Slovencev ter v dobrih stikih z Jugoslovanskim klubom, oziroma njega načelnikom dr. Korošcem. Potem ko je vstopil v zadnjo vlado Nikole Uzunoviča, je bil zopet sprejet v radikalni klub. Vukičević je bil že večkrat minister in je znan kot osebni prijatelj kralja, s katerim hodi na lov.

V novi vladi ni nobenega Slovenca in ne Hrvatov. Nova vlada je tudi označena po tem, da se pri njeni sestavi ni oziralo niti na posamezne parlamentarne klube, niti se je računalo z eventualno večino v narodni skupščini. V prvi vrsti pomenja ta vlada jak afront proti pašičevcem, ki se nahajajo sedaj v presenetljivi zvezi z Uzunovičem. Opazi se tudi seveda vstop muslimanov v vlado, in sicer onih ki so za tako zvano belgrajsko orientacijo. Sploh je sedanja vlada vlada samih Srbov.

Kljub temu, da so vsi politični krogi priznavali, da je zadnja Uzunovičeva vlada, v kateri je sodelovala SLS, izvršila v gospodarski in finančni politiki države temljit preokret na boljše in da je ta vlada vsa kokrat dobivala zadostno večino v parlamentu za svoj pravec in svoje delo, so vendar že od vsega začetka zakulisne spletke, katerim je cilj, da bi se parlamentarizem strmoglavil, delale na to, da se vlada vrže.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

EVERETTVILLE MAJNA, GROB 63. PREMORGARJEV

Fairmount, W. Va. — V Everetville majni, iz katere so spravili že 31 trupel na površje, jih počiva še 63, do katerih ni upanje, da bi prišli tako hitro, mogoče je tudi, da bo njihov grob tam, kjer so padli kot žrtve poklica. V soboto večer so dobili pod kontrolo strupene pline in ni nevarnosti za reševalce, da bi nastala druga eksplozija vsled plinov. Reševalno delo je bilo vsled ognja, dima in plinov silno otežkočeno. Reševalci neumorno delajo še kaj dalje, da bi prišli do trupel. Večina nesrečnežev, ki so prišli ob življenje pri eksploziji, zapuša žene in otroke.

TORNADO V KANSASU.

Hutchinson, Kans. — V soboto ponoči je divjal strahoviti tornado nad južnim in srednjim delom države Kansas. Najhujše je bilo prizadeto mesto Hutchinson, in sicer vzhodni del. Ena oseba je bila ubita, nad petdeset je ranjenih in veliko poslopj poškodovanih. Škoda je cenjena par sto tisoč dolarjev.

POLOŽAJ V POPLAVLJENIH KRAJIH.

Baton, Rouge, Pa. — V severno-vzhodnem delu države Louisiana, kjer je poplava povzročila ogromno škodo, so rešili na varno 55.000 glav živine, med katero je pa izbruhnila živinska bolezen. Boje se, da bo treba veliko število živine pobiti.

Rdeči križ ceni, da je vseh ljudi, ki so prišli ob streho vsled poplave, 338.000. V južnem delu Louisiane voda še vedno narašča.

MEHIŠKA LETALA NAD UPORNIŠKIMI UTRDBAMI.

Uporni Indijanci v Mehiki so dobili povelje, da se morajo umakniti iz uporniškega ozemlja. — Za nevtralne Indijance je preskrbljeno.

Mexico City, Mehika. — Uporni Indijanci v Mehiki so dobili od zvezne vlade povelje, da morajo zapustiti kraje, kateri so v tozadavnem dokumentu označeni, ker bodo letalci bombardirali uporniški terotorij. V soboto so padale prve bombe na uporniške utrbe. Država Jalisco je prispevala \$25.000 za pomoč Indijancem, kateri so bili primorani zapustiti svoje hiše in iskati drugje zavetja. Nevtralne Indijance bodo porabili kot stražo ob železniški progji, vlada jim bo dala tudi nekaj ozemlja in jih oborožila. V gorovju se skriva še veliko upornih Indijancev, ki sicer ne nadlegujejo nevtralne, le če bi izdali njih skrivališča, bi se nad njimi maščevali.

Guverner Ramifex iz države Jalisco si veliko prizadeva za olajšanje gorja prizadetim, zbira skupaj družine nevtralnih Indijancev in jih spravlja na varna mesta.

Clevelandčanom

naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik MR. ANTON JAKSETICH, ki potuje in agitira za list "Amer. Slovenec". Naš list ima v Clevelandu lepo število naročnikov, zakar vsa čast naselbini in narodu. A mnogo jih je pa še, ki našega lista nimajo. Pridobiti te je namen agitacije. Zato prav tople priporočamo vsem Mr. Jaksetiča, da mu naj gredo v vseh ozirih na roko in pomagajo kar najbolj mogoče razširiti v naselbini in okolici edini slovenski katoliški dnevnik v Ameriki "Am. Slovenca!"

Iz Jugoslavije.

ITALIJANSKO ČASOPISJE VODI HUJSKAŠKO KAMPANJO PROTI JUGOSLAVIJI. — ITALIJA ODKLANJA RAZGOVOR O ALBANIJI. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Italijani proti Jugoslaviji. Napetost v Italiji proti Jugoslaviji, ki je bila nekoliko ponehala, je zopet stopila v ospredje. Z italijanske strani se da sklepati na to iz več izjav oficijelnega pomena, ki so bile objavljene v italijanskem časopisu in so se razširile v diplomatskih krogih. Nedavno je časopisni urad ministrskega predsednika z ozirom na poročilo belgrajske "Avala," da se vrše direktna pogajanja med obema državama, te vesti odločno zanikal. Istočasno je fašistovski poslanec Dudan stavil na zunanje ministra vprašanje, v katerem zahteva od italijanske vlade odstopitev od vseh dosedanjih pogodb, sklenjenih z Jugoslavijo, predvsem se razveljavljenje rapalske pogodbe. "Giornale d'Italia" pa objavlja nova "odkritja" o vojaških pripravah Jugoslavije, katera je baje njegov dopisnik zvedel iz srbskih vojaških krogov. V Jugoslaviji se baje vrše z vso naglico priprave za vojno. Končno še poroča dopisnik, da francoski poslanik v Belgradu na podlagi instrukcij svoje vlade sodeluje pri teh načrtih in tudi francoski vojaški ataše kaže izredno zanimanje za vojaško politiko Jugoslavije.

Rim zavlačuje pogajanja.

Belgrad, 13. aprila. — V poučenih krogih s potekom rimskih pogajanj niso zadovoljni. Italija kaže, da hoče obdržati vse, kar ji daje tiranski pakt. Od Jugoslavije zahteva, da brez drugega ratificira nettunske pogodbe. Sploh se vidi, da hoče Italija pogajanja zavleči, ker sedanji trenotek zanjo ni ugoden.

Jugoslovanski polet v Indijo.

Belgrad, 20. aprila. — Po vesteh iz Pariza sta danes zjutraj ob 3. odpotovala jugoslovanska avijatika Tadej Sondermayer in Leonid Paljadak iz Pariza v Bombay. Potovalca bosta preko Novega Sada in Belgrada, kjer bosta za kratek čas pristala.

Velika produkcija železniških pragov.

Zadnje dni so zopet navozili okoliški kmetje v Kočevju ogromno množino kreljev. Vse se izvažajo v Italijo. Kmetje prodajajo les, ker je to njihov edini denar, toda gozdi se že redčijo, za naraščaj pa se nič ne skrbi.

Veselje je zavladalo

med Kočevjarji, ko so čuli, da se bo vendarle začela graditi železnica, to je zveza z morjem. Ob graditvi bo Kočevje oživel in Kočevjar pričakuje od tega tudi svoj del. Prav ima! Saj je ljudstvo tako revno in če ne dobi dela in zaslužka, se bo polagoma vse izselilo v Ameriko.

Detomor.

V torek, 12. aprila zjutraj je povila služkinja Dobrina, ki je

služila pri kočijažu Dobrletu v Cvetlični ulici v Mariboru, nezakonsko dete moškega spola. Takoj po porodu je dete zadušila, nato pa je rekla, da je bilo dete mrtvorojeno. Mestni zdravnik je ugotovil nasilno smrt ter odredil obdukcijo. — Mater so prepeljali v bolnico, nato pa pride pred sodišče.

Prijet goljuf.

Policija je aretirala v Mariboru češkega državljana Jožefa Rybara. L. 1923 je ogoljufal transportno družbo "Merkur" za 100.000 čeških kron, nakar je pobegnil v Črnogorje, kjer je s tem denarjem dobro živel. Na potu skozi Dunaj je tamkajšnje rojake ogoljufal še za 75 tisoč dinarjev. Sedaj se je vračal nazaj, toda v Mariboru je imel smolo. Izročili ga bodo na Češko.

Drzen napad.

V okolici Vevč in Zaloga se radi zadržujejo sumljivi elementi, ki pohajkujejo brez pravega posla. Radi se gibljejo tamkaj tudi cigani, ki tabore po nekaj dni skriti v gozdu, nato pa jih vzame noč. Javna varnost je zelo ogrožena, posebno ponoči. Dne 13. aprila zjutraj se je vračal v D. M. v Polje iz Zaloga 28letni delavec France Ložar. Iz gozdnega mraka sta nakrat skočila pred njega na cesto dva maskirana možka, ga vrgla na tla in tolkla z nekim trdim predmetom po glavi. Nato sta mu preiskala žepa; ker pa nista našla nikake vrednosti, sta ga pustila in izginila zopet v gozd. Ložar je odšel nato, ko si je nekoliko opomogel, v vas. odpeljati pa so ga morali radi poškodb v bolnico.

Nesreča.

Konj je udaril Vinka Korenta, po domače Jagra, doma iz Vrbja, v kolk. Zevajoča rana je globoka 3 cm. Prvo pomoč mu je nudil žalski zdravnik.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd. Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire samo večeraj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din.....	\$ 9.40
1,000 Din.....	18.50
2,500 Din.....	46.25
5,000 Din.....	92.00
10,000 Din.....	182.90

100 Lir \$ 5.65
200 Lir \$11.00
500 Lir \$26.50
1000 Lir \$52.00
Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vračunana. Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno. **IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.** Pisma in pošiljke naslovite na: **ZAKRAJŠEK & ČESARK,** 455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevorov po praznikih.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Telefon: CANAL 0098.

Naročnina: Za leto leto \$5.00

Za pol leta 2.50

Za Chicago, Kanado in Evropo: 6.00

Za celo leto 3.00

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Phone: CANAL 0098.

Subscriptions: For one year \$5.00

For half a year 2.50

Chicago, Canada and Europe: 6.00

For one year 3.00

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številko v tednu je čas do četrtega dopoldne.—Na dopise brez podpisa se na ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR:—Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Uradne izjave današnje Rusije.

Na sovjetskem zveznem kongresu je poročal o vnanjem položaju sovjetski komisar Rykov, in sicer jako obširno. Naravno je, da je govoril najprej o razmerju Rusije do Anglije. Pri tej priliki je ostro zavrnil očitke angleške vlade, češ da je sovjetska vlada podpirala štrajkujoče angleške rudarje.

Poskusi, da se ustanovi močan blok proti sovetom in da se izzove z Rusijo konflikt za vsako ceno, so po Rykovem jako nevarni. Te poskuse vodi Anglija, ki je pridobila tudi Italijo za svojo politiko, kar dokazuje ratifikacija besarabskega protokola.

O društvu narodov so ruski politiki še vedno istega mnenja kakor pred leti. Tudi Rykov je rekel, da je Društvo narodov samo orodje v rokah nekaterih držav, da terorizirajo druge. Za dogodke v Kini se Društvo narodov ne briga. Razorožitvena konferenca, ki jo sklicuje Društvo narodov, ne bo uspela. Sovjetska unija je pripravljena takoj se razorožiti, če se razorože vse države. Angleška trditve, da se sovjetska Rusija oborožuje z vso naglico in da se pripravlja zlasti na vojskovanje s plini, ni resnična. Vojna industrija je v vsaki drugi državi bolj razvita kakor v Rusiji.

Jako obširno je poročal Rykov o dogodkih na Kitajskem. Številno inozemskih čet na Kitajskem dokazuje, da se je intervencija veselil na Kitajskem že začela. Evropske velesile podpirajo generale na severnem Kitajskem, da bi zasjale razdor v nacionalni kitajski pokret. Velesile so se tudi strinjale z napadom na sovjetsko poslatništvo v Pekingu. Tako so poskusile zaplesti sovjetsko Rusijo v vojno s Kitajsko. Sovjetska vlada pa na to provokacijo ne bo reagirala.

Zanimiv je odstavek o Borodinu, ki ga je javnost splošno smatrala za ruskega zastopnika pri kantonski vladi. Rykov je Borodina enostavno zatajil z besedami, da Borodinov sploh ni zastopnik sovjetske vlade in za njegova dejanja ni odgovorna sovjetska vlada. Položaj sovjetske zveze na Kitajskem je trdnjši kot kedaj prej, ker je Rusija priznala Kitajcem suvereniteto.

Razmerje med Rusijo in Nemčijo se je po sklepu rapalske pogodbe znatno utrdilo. Nemška vlada je uradno demantirala vesti, da se je v locarnski pogodbi zavezala dovoliti v slučaju vojne proti Rusiji sovražnim četam prehod preko nemškega ozemlja. Sovjetska vlada je prepričana, da se Nemčija ne bo dala zaplesti v vojno z Rusijo. Nemčija je odobrila kredit v znesku 300 milijonov mark za Rusijo in to je dokaz, da se bo politika prijateljstva med obema državama obnesla in še utrdila.

Bethlen in Mussolini mešetarita za ogrskega kralja.

"Vossische Zeitung" poroča iz Budimpešte, da se je grof Bethlen za časa svojega bivanja v Rimu dogovoril z Mussolinijem tudi glede zasedbe ogrskega prestola.

Za krono tisočletne ogrske kraljevine se poteguje precej kandidatov, ki pa večinoma vsi pripadajo rodbini Habsburg. Za ogrsko krono se poteguje nadvojvoda Josip, ki je že pred vojno stalno bival v Pešti. Drugi kandidat je nadvojvoda Albrecht, sin nadvojvode Friderika, bivšega avstrijskega vrhovnega poveljnika. Tretji kandidat je kronprinč Oton, sin cesarja Karla, ki živi sedaj v Lequeitio. Četrty kandidat pa je baje tudi sedanji ogrski državni upravitelj Horthy.

Kakor poroča "Vossische Ztg." sta grof Bethlen in Mussolini vprašanje krone rešila na ta način, da bo zasedel ogrski prestol Friderikov sin nadvojvoda Albrecht. Za tega sta se od-

Jočila zato, ker upata, da bo ostal in hotel ostati samo ogrski kralj, dočim se mati nadvojvode Otona, bivša cesarica Čita zavzema za to, da postane njen sin tudi avstrijski cesar in češki kralj, češar pa Ogrji ne marajo, Mussolini pa tudi ne, ker se boji obnove nekdanje avstro-ogrške monarhije.

O Albrehtu pa je Mussolini prepričan, da bo že v svojem lastnem interesu Otona odrival proč, da mu ne bo vzel ogrske krone.

Razvoj zdravniškega šolstva v Ameriki

Ko je začela ameriška revolucija l. 1776, je bilo v kolonijah 3500 praktičnih zdravnikov, 400 izmed katerih je imelo zdravniški doktorat, dasi sta bili tedaj le dve zdravniški šoli v vsej deželi. Prva šola za zdravnike v Združenih državah je bila ustanovljena v Perkasi, Pa., dne 3. maja 1765; ta šola je l. 1779 postala del Pennsylvania univerze v Philadelphiji. Druga medicinska šola je bila otvorena l. 1767 na King's College, sedanji Columbia University v New Yorku, in tretja leta 1782 na Harvard College. Zdravniško šolstvo je hitro napredovalo, dasi je bilo mnogo let pod stopnjo evropskih medicinskih fakultet.

V prvih časih se je večina mladeničev izučila za zdravnike s tem, da so služili kot vajenci pri kakem zdravniku. Drugi, ki so imeli sredstva za to, šli so študirat v Evropo, zlasti v Edinburgh na Škotskem. Zato so profesorji ameriških zdravniških šol bili začetkom ponajveč absolventi edinburške univerze. Naravno je, da se je zdravniška vzgoja v Ameriki začetkom ravnala po šolskih metodah, obstoječih na Škotskem.

Leta 1906 je bilo v Združenih državah več zdravniških šol kot v vseh drugih deželah na svetu skupaj vzetih, ali mnogo izmed teh šol je stalo na dokaj nizki stopinji. Po prizadevanju s strani American Medical Association pa se je število teh šol znatno skrcilo, tako da jih je l. 1914 preostalo le 101 izmed 165. Od teh približno le 34 zahtevalo je dva ali tri leta predhodne splošne vseučilišne izobrazbe. Sedaj je le kakih 90 medicinskih šol. Večina držav zahteva sedaj mnogo bolj stroge kvalifikacije za podelitev zdravniške licence; to je jako dvignilo ugled zdravniškega poklica v tej deželi, ki danes stoji na isti visoki stopinji — in nekateri celo mislijo na višji — kakor v vsaki drugi deželi na svetu.

DOPIS S POTA.

Bridgeport, Conn.

Društvo sv. Jožefa, štev. 148, KSKJ. je imelo veselico na Jurjevo dne 23. aprila. Zabava je bila prav dobro obiskana. Vrteli in veselili so se do 12 ure. Pravijo, da je bilo vse veselo in zadovoljno med navzočimi, samo urice so bile prekratke.

Omenim naj tudi, da v tej slovenski fari ne dobijo dovoljenja od č. g. župnika čez 12. uro ponoči za ples, kar priznava in češ č. g. župniku, da tako vestno pazi na red v fari. Tajnik tega društva Mr. A. Kolar mi je povedal, da je bilo čistega preostanka od veselice \$90.25 v korist društvene blagajne.

Nikoli ne pozabim sv. Jurja 1927. Ta dan je naš tukajšnji Z. F. F. obhajal svoj rojstni dan. Ob tej priliki so tudi mene upletli noter ter Jurija vzeli na rame in ga nosili, češ, sv. Jurij je tudi na konju jahal. Toda posledice te zabave niso bile prijetne.

Vsem rojakom v Bridgeportu bi svetoval to le: Na vsak sodček naj bi dali listič z napisom sledeče svarilne vsebine: Pozor! Moč, ki jo imam jaz je taka, da vrže vsakega junaka. Če piti hočeš, pij me prav 1/2 mene in 1/2 vode, to nikdar v glavo ti ne gre. . .

Jaz sem se kar ustrašil, ko

so me povsod silili pit. Sedaj sem šele pričel sovražiti prohibicijo. Pridem v hišo, po kratkem pozdravu že tečejo po kozarce. Užaljene se čutijo ako vsaj malo ne posrkaš. To je sicer prijazna slovenska gostoljubnost. Ampak za človeka, ki hodi okrog od hiše do hiše, in če se mu ponuja tako le v vsaki hiši je od sile. Včasih kak glažek dobro de, a preveč pa ni dobro. Jaz sem si že za pomnil. Rajši za vrat zlit, ko pa celega izpit.

Tukaj sem občudoval zlasti lepo slovensko cerkev. Celotujci hodijo ogledavat to res lepo prostrano cerkev, ki je znotraj tako lepo umetno poslikana. Zlasti sem občudoval božji grob; kako pomenljivo in čarobno je bil sestavljen.

Rojakom se zahvaljujem za naklonjenost. Zlasti sem pa dolžan zahvale za naklonjenost in prijaznost preč. g. župniku M. Golobu, ki so mi veliko pomagali, da sem dosegel tako lep uspeh v naselbini. Vsem najlepša hvala in Bog plačaj!

Anton Jaksetich,

pot. zastopnik.

KAJ PRAVI ROJAK IZ ZAPADA.

Pueblo, Colo.

V pismu prilagam \$5 za e-noletno naročnino Am. Slovenca. Pisanje mi ne gre tako od-

balam. Ni vedel zakaj, toda želel si je. — Nato je odšel dalje. Stopal je po strmih, zavitih ulicah Cityja, kjer so se nahajala velika trgovska poslopja, podobna svetlim ognjenim gradovom. Vrteča vrata so metala ljudi na cesto in sprejemala nove. Prekoračil je trg, stopil mimo dveh dolgih vrst avtomobilov in se naenkrat znašel v ogromnem vestibulu — na kolodvoru Liverpool Street, največjem kolodvoru v Londonu. Tu je vladalo neprijetno živahno vrvenje. Vlaki so ropotaje vozili pod oboki, množice so izstopale iz njih, potniki pa so se pripravljali k odhodu ter si krčili pot skozi omrežje tračnic, ki se je razcepilo pod tuneli in viadukti in se izgubljalo v daljavo. Alfredu je postala glava vroča, ko je stal tu v tem hrupnem vrvežu. Odšel je dalje.

Pri nas na zapadu ni opaziti nič več tistega življenja, kakor je bilo prejšnje čase. Zelo pogrešamo še vedno pokojnega Matija Jermana, ki je bil središče veselja in dobre volje v naselbini. Vedno je kaj organizoval, zdaj to, zdaj ono, zdaj pa ni tega več. Njegove dobre volje in veselega razpoloženja resnično manjka. Saj že pogovor pravi, da veselega človeka ima vse rado in Matija je bil veselejši in zato ga je vse ljubilo. Pa kaj hočemo, na svetu vse mine.

Pozdrav vsem naročnikom tega priljubljenega lista!

Naročnik.

ŠIROM STAREGA KRAJA.

Iz Bleda. — Naš Bled, ta slovenski kinč nebeški se je priljubil širom sveta. Že za velikonočne praznike je kljub neugodnemu vremenu posetilo Bled veliko tujcev. Med temi je precej Avstrijcev. Blejci si letos obetajo prav dobro sezono, ker je že sedaj mnogo privatnih stanovanj najetih. Poleti pridejo na Bled iz Beograda na odhidi z malimi izjemami skoraj vsi poslaniški tujih držav. Pa kakor kaže bo letos mnogo gostov tudi iz Amerike, Čehoslovaške in Avstrije.

Zločin? V soboto po sklepu dela v železniških delavnicah se je napolnil monter Drotovšek iz Studencev pri Mariboru s prijateljem v dalmatinsko klet ob Dravi. Pila sta do večera, Drotovšek se je vračal sam v Studence po poti tik ob Dravi, njegov prijatelj pa preko velikega mostu. Monter Drotovšek je imel v soboto seboj večjo vsoto denarja, je na najboljšem glasu in stanuje pri gospej Možiji v Studencih. Od sobote zvečer Drotovška ni bilo več na stanovanju in nikdo ga ni videl od tedaj. Prevladuje mnenje, da gre pri treznosti Drotovška za zločin.

Neprevidno streljanje na velikonočno soboto in nedeljo je povzročilo v Mariboru ter okolici več poškodb. — Ranjenici so se zatekli v mariborsko splošno bolnico in med neprevidnimi strelci so te-le osebe: iz hoškega Pohorja je prišel z ranjeno levo roko v bolnico 31 letni posestnik Anton Jurčič, ki je bil ranjen o priliki eksplozije možnarja. V Zgor. Kungoti je pri streljanju odtrgalo tri prste na desni roki 42 letnemu posestniku Ivanu Poliču. V Rušah je smodnik razčesnil desno roko Francu Mašaku, v Sp. Kungoti je izgubil pri streljanju Robert Te-

piš dva prsta na desni roki. Iz Poljčan so pripeljali v mariborsko bolnico 18 letnega čevljarskega vajenca Franceta Vernika, ki ga je možnar ranil na desni nogi ter neko žensko, ki jo je neki fant iz neprevidnosti obstrelil s pištolo na roki. Tudi v Poljskavi je v soboto pri streljanju ob priliki procesije ranil možnar neko žensko na nogi. V Mariboru samem je neki deček obstrelil s pištolo 17 letnega Valterja Ganika. Zadel ga je v oko, ki bo najbrž izgubljeno.

Prijet goljuf. — Mariborska policija je aretirala v Mariboru češkega državljana Jožefa Rybara. Leta 1923 je ogoljufal transportno družbo "Merkur" za 100.000 čeških K, naker je pobegnil v Črno goro, kjer je s tem denarjem dobro živel. Na potu skozi Dunaj je tamkajšnje rojake ogoljufal še za 75.000 Din. Sedaj se je vračal nazaj, toda v Mariboru je imel smolo. Izročili ga bodo na Češko.

Jurjev sejem v Novem mestu. V torek 19. m. m. je bilo prignanih na tukajšnje tržišče 217 govedi, 3 konje in 476 svinj. Ljudstva je bilo veliko, kupčija pa slaba.

Bogoskrunstvo pri procesiji. Policija je v Novem mestu aretirala radi zasramovanja obredov pri velikonočni procesiji in radi grožnji, izrečenih proti občinstvu medičarja Minjer Osmanoviča iz Tetova v Makedoniji. Oddan je bil v zapore okrožnega sodišča.

Požar na kolodvoru. Na novomeškem kolodvoru je nastal na neki železniški zgradbi požar. Gasilci so k sreči ogenj kmalu lokalizirali, tako da je pogorel le bločni krov. Škoda je kljub temu znatna.

Fantovski pretep v Stopičah. V Žefranovi gostilni v Stopičah so se stegli radi deklet fantje dveh vasi. Težko ranjen je obležal Jože Turk iz Orehka.

Stavbno gibanje v Novem mestu. Odvetnik dr. Vasič bo dvignil svojo staro hišo še za eno nadstropje. Tvrdba Povh-Medic je znatno razširila svoje dosedanje tovarniške lokale. — Na okrajni cesti proti Gotni vasi si gradi g. F. Župančič iz novomeških Čermošnjic enodružinsko hišo.

Prestavitev struge Trboveljšice. Pri Vebru nedaleč od cementne tovarne so pričeli rudniški delavci kopati novo strugo za Trboveljšico. Nova struga Trboveljšice bo sedaj tik okrajne ceste, s čemer si bo rudnik pridobil mnogo dose-daj brezplodnega sveta. Vsa dela se vrše na stroške rudnika.

Padanje naročil pri trboveljskim rudniku. Dnevni transport vagonov premoga sedaj stalno pada, ker ni več naročil. Vsak dan odprejmo kvečjemu 280 vagonov. Če se položaj ne zboljša, je pričakovati nadaljne omejitve dela.

Vlom v Škofji Loki. Ko je prišel te dni zjutraj Avgust Blaznik, fotograf iz Škofje Loke, v svoji fotografski atelje, je našel odprta vrata verande pred ateljejem, glavna vrata pa priprta. Takoj je spoznal, da ga je ponoči posetil nepo-

ZA SMEH IN RAZVEDRILLO.

Piše: Šaljivi Ignac.

Gospod in gospa Šmart.

Gospa Šmart: "Kaj praviš kaj je vzrok, da so v našem mestu poroke tako poredkoma?"

Gospod Šmart: "Temu so vzrok najbrž sedanje gospe in gospodične, ker o njih velja to, kar beremo v svetem pismu o lilijah. So kakor lilije na polju, ne živajo, ne predejo in vendar niti Salomon ni bil v vsej svoji krasoti tako obleden, kakor jedna izmed njih."

Po cigansko.

Cigan Marko pride beračit v župnišče. Radodarni župnik mu je pripravljen kaj podariti, samo prepričati se hoče ako zna cigan kaj moliti, zato mu reče: "Dobro, dam ti kruha, moke in špeha, samo ako znaš moliti?"

Cigan: "Znam gošput žnam. (Se začne križati) Imen Boga očeta, svetiga Duha Amen."

Župnik: (ga vstavi) "No, no, kje je pa Sin ostal?"

Cigan (misleč da župnik povprašuje po njegovem sinu) se odreže: "Gošput žunaj čaka z vrečo če bote kaj dali."

Na vlaku.

Neki gospod se pelje v vlak ter prav slastno kadil prljubljeno mu smodko. Na neki postaji vstopi na vlak elegantna dama z pudelnom v naročju ter prisede k gospodu.

Gospod pa kar lepo komodno kadil naprej. Damo to vjezi, iztrga mu smodko iz roke ter jo vrže ven skozi odprto okno in reče: "Vi nesramnež ali ne veste da je neotesano kaditi v prisotnosti dame!?"

Gospod pa ni hotel ostati dolžan, zato zagrabl pudelna iz naročja dame, ter ga ravnato treščil skozi okno in reče: "Gospa, jaz sem imel pravico kaditi, ker se nahajam v vozu za kadilce, Vi in Vaš psiček, se pa nista imela pravice voziti v tem vozu."

Pozno v noč.

Čevljar Zehta se je bil pošteno nasrkal rujnega vinca tako da je obležal in zaspal ob cestnem jarku. Naenkrat ga prebudi zvonjenje. Zvonilo je alarm za ogenj. Zehta misleč, da baje ura v zvoniku začne "Dve, štiri, sedem, deset, dvanajst, petnajst, osemnajst, devajset, štirindvajset, sedemindvajset, devetindvajset. Oj zlomka kaj je že tolk ura!?" Kaj bo pa moja stara rekla ko pridem tako pozno domov.

NE ČAKAJ, da pride kdo po naročnino v hišo; ako ti je potekla naročnina, pošlji jo sam čimprej moreš na upravo lista.

zvan gost. Pri pregledovanju je ugotovil, da manjka iz velikega aparata dragocen objektiv, sistema "Rodenstock doppel-anastigma." Pa tudi vrata v sosedno sobo so bila odprta in odnesen fotografski aparat veličine 15x18, večji zavoj plošč, ena zaklopka in še nekaj manjših predmetov v skupni vrednosti 15—20.000 Din.

Šel je skozi tihe ulice, kjer so se dvigali razkošni marmorni portali nad vhodi v klubska poslopja; skozi ulice, kjer so drčali avtomobili po mačje tiho preko mehkega asfalta.

Prekoračil je trgovske avenije West Enda, kjer je gneča grozila, da onemogoči vsak promet.

Omnibusji so drčali po lesenem tlaku in konduktirji so vabili ljudi, naj vstopijo. "To pot! To pot! Do Elephant and Castle, do Finchleya, do Wimbledon, Battersea, Stepneya! To pot!"

Viggo Cavling:

ŠKOLJKA.

I.

Bilo je o božičnem času v Londonu. Na dveh najbolj odličnih trgovskih cestah, na Regent Streetu in na Piccadillyu sploh ni bilo močete priti preko ceste. Stražniki na oglu, veliki, rdečebriadi Bobby, ki so ga milijoni v Londonu dobro poznali, je spustil svoj z jeklom okovano roko doli in nehal urejati promet. Stisnil je roke k bokom in se zadovoljen nasmehnil. Kajti danes je šlo vse dobro. Ljudje so bili v prazničnih oblekah, koleša so se premikala mirno in varno. Čustvo bratstva, sočustvovanja in medsebojne naklonjenosti je vladalo kot žarek gorilje v vseh srenih; vse je bilo tako razpoloženo, kakor da prinese jutrajšnji dan poslanstvo in znamenje miru in sreče

za ljudi v bodočnosti.

Najbolj marljivo gibanje pa je bilo v velikih ubožnih predmestjih, v Whitechapelu in Stepneyu. Po teh prostranih kamenitih puščavah je plavala radost z isto močjo kakor po z lešom tlakovanih avenijah West Enda. Prodajalne so se preselile na trotarje, okna so bila okrašena z bujnimi barvami; nad glavami ljudi je viselo božično zelenje, smrekove vejice so krasile stene hiš in sredi širokih ulic so bile urejene izložbe, iz katerih je odsevalo pisano razkošje.

Majhen šestleten deček je stal na cesti in opazoval z vlačnimi očmi vso to lepoto. Alfred se je upal prvič v življenju s svojega doma v Mile End Road, da si ogleda veliki svet. Ta krasota ga je očarala in pričel je točli z rokami, ko je videl Pavlho, ter prisluskovati ljubkim glasovom, ki so prihajali iz lesenih piščali lajne. Ni čutil mra-

za; pozabil je na materina svarila, stopal je vedno dalje, da se nagleda še več lepote in da se nadiha udobne svetlobe, ki je ni nikoli spoznal v malem, temnem stanovanju v Mille End Road.

Pot ga je vodila tudi do londonskega pristanišča. Tu se je božič poznal bolj kot kje drugje. Visoka dvigala so se izpenjala kvišku, parniki so pluli v gostem številu. Težke vreče riža in moke so se zibale na železnih verigah, vsi živci so bili napeti, samo da bi se blago izkrcalo še predno se prično prazniki. Nad parniki je plaval vonj vročega orienta, iz dimnikov in vrat so se dvigali težki oblaki in nad pristaniščem se je raztezala mastna megla.

Alfredov pogled je krožil nad jeklenimi parniki. Oči so mu uživale ob tem bogatem življenju in globoko si je zaželel, da bi bil tega življenja deležen in da bi odšel preko modrega morja k jasnim, svetlim o-

balam. Ni vedel zakaj, toda želel si je. — Nato je odšel dalje.

Stopal je po strmih, zavitih ulicah Cityja, kjer so se nahajala velika trgovska poslopja, podobna svetlim ognjenim gradovom. Vrteča vrata so metala ljudi na cesto in sprejemala nove. Prekoračil je trg, stopil mimo dveh dolgih vrst avtomobilov in se naenkrat znašel v ogromnem vestibulu — na kolodvoru Liverpool Street, največjem kolodvoru v Londonu. Tu je vladalo neprijetno živahno vrvenje. Vlaki so ropotaje vozili pod oboki, množice so izstopale iz njih, potniki pa so se pripravljali k odhodu ter si krčili pot skozi omrežje tračnic, ki se je razcepilo pod tuneli in viadukti in se izgubljalo v daljavo. Alfredu je postala glava vroča, ko je stal tu v tem hrupnem vrvežu. Odšel je dalje.

Stopal je mimo velikih bank, mimo teh mimo okovanih

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR.

4. po veliki noči.—Jezus obeta Sv. Duha.—Jan. 16.
15. Nedelja — Ivan La Salle, spozn.
16. Ponedeljek — Ivan Nepomučan.
17. Torek — Paskal, spozn.
18. Sreda — Venancij, muč.
19. Četrtek — Peter Celestin, papež. Ivo.
20. Petek — Bernardin Sienski, spozn.
21. Sobota — Valens.

ČETRTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Tolažnik bo prepričal svet greha, ker niso verovali v me.—Jan. 16, 9.

Brezverstvo je greh. Svet se seveda posmehuje in norčuje iz obih teh besed: greha in brezverstva. Mi se iz tega ne norčujemo, pa tudi Kristus Gospod se ni norčeval. Naše stališče kot kristjanov ni mnenje, naziranje sveta, ampak mnenje Jezusa Kristusa, kar je on učil in povedal glede brezverstva, glede nevere, kar je on sodil in neveri. O tem hočemo danes premišljevat.

Prijatelji! Današnji svet običajno ne smatra nevere za kaj hudega, na nevero se je privadil. Brezverstvo smatrajo mnogi za znamenje prave učenosti in napredka, trdijo, da se je vera že preživela, da se ne spodobi za modernega človeka, da je dobra edinole za neizobražence in nazadnjake. Tako pa more govoriti govoriti le tak človek, ki je zadnja desetletja prespal, ki ne ve ali noče ničesar vedeti o tem, da je vse to, kar trdi o veri, bistvena lastnost nevere in brezverstva, kajti kljub vsem bojem, vsemu peklenskemu besnenju in divjanju proti Cerkev in veri, probuja se ne samo med našim narodom, ki stoji v hudem verskem boju, ampak tudi drugje, posebno med izobraženci, katoliški živeli. Vidimo to v Franciji, vidimo v Angliji, vidimo to v Združenih državah, ko ravno izobraženci prestopajo v katoliško cerkev. Brezverstvo je lastnost in znak na pol izobražencev, je znak brezvestnih agitatorjev in demagogov, ki odvrtača ljudi od Boga in večnosti, da toliko ložje ribarijo v svojo lastno korist in se ložje vzdreže pri svojih uradih, ki so postali zanje prav mastne sinekure.

Ker pa je brezverstvo vzrok vsega zla, ne samo za naše case, ampak za vse dobe, zato je tudi Kristus Gospod ostro obsodil (Mat. 11, 21): "Gorje tebi, Korozajn! Gorje tebi, Betzajda! Kajti, ako bi se bili v Tiru in Sidonu godili čudeži, ki so se godili pri vas, bi se zdavnaj bili pokorili v ostrem občutju in pepelu. Toda povem vam: Tiru in Sidonu bo ložje na sodnji dan kakor vam!"

Prijatelji moji! Ravno ta Kristus, ki je rekel prešestnici, katero so pripeljali k njemu: "Pojdij v miru in nikar več ne grešij!" — ravno ta dobri Izveličar, ki je odpustil Magdaleni, ravno ta Izveličar, ki je odpustil razbojniku na križu, ko je videl njegovo vero in kesanje, ravno ta Izveličar kliče: "Gorje tebi, Korozajn, gorje tebi Betzajda!" Gorje vam, tako kliče Gospod brezvercem v Korozajnu in Betzajdi!

Zakaj pa, prijatelji, je brezverstvo večji greh kakor kak drug greh? Zato, ker bo vsak, tudi največji greh odpuščen, če se grešnik vrne k Bogu in se resnično kesaja. Tega pa brezverec ni zmožen, on brezverstva ne smatra za greh, kako naj se torej spobezne?

Kdor nima vere, temu niti najmanjši greh ne bo odpuščen. On je mrtev za milost, kakor je slepec za sonce, je gnusoba pred Bogom, ker "brez vere ni mogoče Bogu dopasti." (Zid. 11, 6.) Njegova večna osoda je zapečatena z besedami večne Resnice: "Kdor ne veruje, ta je že obsojen." (Jan. 3, 18.) S svojim brezverstvom ne more postati deležen zveličanja, ne more biti deležen zaslug Kristusa in njegovega odrešeniškega dela, kojega bo in je deležen samo ta, ki veruje, zakaj "Bog je poslal svojega edinorojenega Sina, da bi nikdo, ki v Njega veruje, ne bil pogubljen, ampak imel večno zveličanje." (Jan. 3, 16.) Za brezverce je Kristus zastoj umrl, zastoj pretil svojo Kri. — Razumete sedaj, prijatelji, zakaj ima ta dobrotljivi Zveličar, ki ima le besede ljubezni in odpuščanja za vsaki greh, tako ostre besede pogubljenja za brezverstvo? Razumete sedaj, zakaj je pred svojim odhodom v nebesa, ko se je ločil od apostolov in jim naročil, da naj gredo v celi svet in uče vse narode, še enkrat obsodil nevero, brezverstvo z besedami: "Kdor veruje in bo krščen, bo zveličan; kdor pa ne veruje, bo pogubljen." (Mar. 16, 16.)

In vendar nahajamo ljudi, ki se s svojim brezverstvom hvalijo in bahajo. Brezverstvo zaslepjuje. Kaj naj sodimo o tem, če pravijo in trdijo, da je nevera posledica višje izobraženosti? — Prvič, ni resnica, da bi bili pravi izobraženci, pravi učenjaki VSI brezverci. Ravno narobe! Slavnega Pasteurja so nekoč vprašali, kako more biti to, da je pri svoji veliki učenosti še vedno veren katoličan. In kaj je odgovoril Pasteur? Ravno zato, ker sem vse DOBRO preučil, je moja vera taka, kakor je vera bretonskega seljaka, in če bi bil še več proučeval, bi bila moja vera taka, kakor bretonske kmetice!" — Dejanski brezverci so med pravimi učenjaki redke izjeme. In tudi pri njih ni vzrok brezverstva učenost, ampak navadno okolščina, da so vse svoje proučevanje posvetili le eni sami vеди, za proučevanje verstva in izpolnjevanje svojih verskih dolžnosti pa niso našli časa.

V drugi polovici minulega stoletja napravil je v prirodoslovju angleški učenjak Darwin veliko razburjenje. Izdal je knjigo, v kateri je učeno "dokazoval" in trdil, da človek ne prihaja iz rok božjih, kakor nas uči sv. Pismo, ampak da je opičjega izvora. Svet je seveda ploskal in še ploska Darwinu in ga slavi kot največjega učenjaka. Svetu je tak nauk ugal, kajti ni se mu brigati za desetere božje zapovedi! Živi in uživaj, kakor ti drago! To je bilo geslo sveta! Toda Darwinova slava ni trajala dolgo. Prišli in nastopili so drugi učenjaki, preračevali njegove trditve in pokazali, da so vse Darwinove trditve samo domišljije, hipoteze, da vsi Darwinovi dokazi, s katerimi je hotel svoj "nauk" podpreti, niso ničesar drugega, samo navadne trditve, kojih resničnost dejansko dokazati ne more. Kljub temu je Darwin nauk marsikomu zmešal glavo. Nek dijak, ki je zavrgel vsled tega vero v Kristusa, se je obrnil v svojih dvomih na Darwina in ga prosil, naj mu pove, kaj sodi on o Kristusu in krščanstvu. In kaj mu je

Darwin 5. julija 1879 odgovoril? Rekel je: "Znanost nima s Kristusom ničesar opraviti. Kar se tiče posmrtnega življenja, je vsakemu svobodno, da veruje v isto ali pa ne. Sploh pa ima on preveč drugega dela in nima časa, da bi na taka vprašanja odgovarjal." In tako je pri vseh "enostranskih" učenjakih! Celo svoje življenje je posvetil Darwin proučevanju opic, psov, ptic, črvov, za proučevanje verskih vprašanj, na primer: Je li Kristus Sin Božji itd., za kaj takega pa ni našel časa. O vеди, o znanosti, ki se peča z verstvom, o vеди, ki ji pravimo teologija, ni imel Darwin ne duha ne sluha, in vendar se je kratkomalo odrezal: "Z znanostjo nima Kristus ničesar opraviti."

Polovičarska učenost vodi k brezverstvu, temeljito proučevanje pa vodi k Bogu. Sploh pa za to, da kdo postane brezverec, ni potreba nikake učenosti.

V neki družbi je prišel razgovor na vero, in nek dijak se je hvalil in bahal s svojo nevero in konečno rekel: "Izobražen človek ne more verovati v Boga." Na to mu je gospa, pri koji je bila družba zbrana, odgovorila: "V moji hiši ste dve stvari, ki ste glede nevere z vami na istem stališču, dragi gospod, to sta moj pes in moja mačka, ta dva nista za to potrebovala prav nikake učenosti in izobraževanja."

Gotovo je, prijatelji, v današnjih časih ložje biti brezverec, kakor pa imeti vero in si jo ohraniti. Česa pa je treba k neveri? Edinole tajiti Boga in popolniti svoji naravi in strastem. Kaj pa zahteva vera? Premišljevanje o božjih rečeh, bojevati se proti človeški naravi in lastnemu nagnjenju. Vera ni namreč samo kako poznavanje kakor znanost, ampak je tudi čednost, je krepost, v kateri se treba stalno vaditi in uriti. Zato trdi prav slavni apologet Hettinger v svoji "Apologiji krščanstva": "En sam resničen vernik je za vero večji dokaz, kakor tisoč brezvercev za nevero."

So pa še drugi vzroki, zakaj je ta ali oni postal brezverec. Ti vzroki so hušji, kakor pa nevednost ali pa premalo zanimanje. Je to npravna skaznost. Dokler je človek nepokvarjen, ne bo imel dvomov o veri, kaj takega mu niti na misel ne bo prišlo! Vse drugače pa je, če se je vdal tej ali oni strasti. Ker je noče pustiti, išče si za njo raznovrstne izgovore, konečno pa rajši zataji Boga, zataji desetere božjih zapovedi in jih proglasi za nemoderne, kakor pa bi opustil, čemur se je privadil. Kristus je to dobro označil z besedami (Jan. 3, 20): "Vsak namreč, ki dela hudo, sovraži luč in ne pride k luči, da se ne ngrajajo njegova dela." V teh besedah vidimo vzrok današnjega divjanja in besnenja proti Cerkev in veri. Svet sovraži luč, ker so huda, zla njegova dela.

Konečno pa spoznamo korist ali pogubnost kake stvari na sadovih, ki jih obrodi, na njenih posledicah. Tako je tudi z vero in nevero. Kake pa so posledice nevere? Ali so morda brezverci krepstnejši? Moramo priznati in nikakor ne bomo tajili, da se tudi brezvercem družabno in npravno pogosto ne more ničesar očitati. Nahajamo med njimi jako dobrodelne ljudi, poštene, ljubeznjive in občevanju, so dobri očetje, dobri zakonski možje. Toda, mislite li, prijatelji, da so taki radi tega, ker so brezverci? Ne! Nevera jim vsega tega ne ukazuje, ker sploh ne pripoznava nikakih dolžnosti, če hoče biti do sledna. Napram komu pa naj bi priznavala dolžnosti? Napram Bogu? Vsaj brezverec trdi, da ni Boga, torej nima napram Bogu tudi nikake odgovornosti, ni mu pričakovati nikakega plačila in se mu ni bati nikake kazni. Napram bližnjemu? Po naukih nevere se je človek razvil iz živali, kake obzire naj bi torej imel proti bližnjemu? Čemu je na poti v uživanju sveta, proč z njim, vsaj se tako godi vedno v naravi, kjer je boj za življenje brezobziren. Po naukih nevere duša ni nemurjoča, torej tudi ni večnosti, ne dobre, ne hude; kar človek užije na svetu, to ima, drugih nebes pa ni, razun teh, katere si pripravi sam tu na svetu. Zato pa le naprej! Vzivajmo, tako govore, dokler je čas, vzivajmo, če treba preko mrtvih trupel drugih ljudi! In to so nameni doslednega ateizma, ali brezverstva.

Da do tega splošno še ne pride, zadržuje mnoge razum, druge strah pred postavo in ječo. Druge je naučilo zdržljivo in nekaterih čednosti krščanstvo samo, dasi tega priznati nečejo. Kajti tekem dveh tisoč let, kar obstoji krščanstvo in vpliva na človeštvo, je proniklo, kakor kvas tudi njihov čut, tudi njihove nazore o npravnosti, katerih se kljub svojem brezverstvu otresti ne morejo.

Kjer pa niti razum ne more več ukrotiti strasti, niti strah pred ječo, kjer je ostalo samo brutalno, nasilno brezverstvo, tam najdemo tudi najpogubnejše sadove, kakor vidimo to v današnji Rusiji. Nobenega spoštovanja pred avtoriteto, nepoštenost, goljufije, sleparije, vse to le, da dosežejo svoj cilj; uboji, umori, brezobziren boj družabnega razreda proti drugemu. To so sadovi brezverstva, ki ne stavi človeškim strastem nikakih zaprek!

Kako blagodarne posledice pa ima živa vera ne samo v življenju posameznega človeka, ampak tudi narodov, sploh vse človeške družbe. Res, da vera ne more preprečiti vsega greha, vse npravne škode, človek ostane pač le človek in bo vedno tak, če zlorablja svobodno jim voljo, vendar je edinole vera, ki se bojuje proti grehu in vseh njegovih oblikah. Vera ukazuje človeku, da pošteno, krepostno živi in mu daje tudi sredstva za to. Vera edina napolnjuje naša srca z mirom, kakoršnega svet dati ne more, ona edina nam daje pravo, resnično srečo. Nemški pesnik Goethe pravi: "Je to nekaj čudnega, da so ravno dobe, ko je vladala vera, polne blagostanja, slave, velikosti za sodobnike in za potomce. Nasproti pa so dobe, ko je gospodarila nevera v tej ali oni obliki, polne pogube, za potomce nimajo nikake vrednosti, in kdor ravno ne mora, se noče pečati z njimi."

Nek apostol brezverstva je hotel na nekem zborovanju dokazati popolno nepotrebnost vere, češ edinole nevera se spodobijo za modernega človeka. Konečno je pozval navzoče, naj se oglase k besedi, da bo vse ugovore ovrgel. Oglasil se je navaden delavec, globoko veren mož in vprašal govornika, koliko ljudi je že s svojimi predavanji spreobrnil, da so pričeli

boljše življenje? Napeto so čakali poslušalci na odgovor. — Kljub vsem naporom se govornik ni mogel izviti iz stiske. Ni mogel niti enega imena navesti. Nato je pa navedel delavec celo vrsto ljudi iz dotičnega kraja, ki so se zopet oklenili vere, kojo so prej zavrgli, in pričeli popolno drugo življenje.

Prijatelji! Živimo v dobi, ko brezverstvo gloje na človeških srcih. Skrbeti, da tudi vi ne postanete žrtev zapeljivcev. Častite, spoštujte vero, ki ste jo podedovali od svojih starišev, izobražajte se v nji, čitajte dobre knjige in časnike, ogibajte se krivih prerokov! Ne pozabite pa pri tem, da molite tudi za milost sv. vere. Živite po veri, kakor pravi Gospod: "Kdor hoče izpolnjevati voljo božjo, ta naj ve, da je moj nauk od Boga!" — Če bomo po veri živeli, prispeli bomo tudi mi k preprojenju sveta in si zagotovili tolažbo za našo smrtno uro. Amen.

IZ CHURCHILLOVIH VOJNIH SPOMINOV

(Dalje.)

Nasprotno pa so bili Angleži na najaktivnejšem delu Lloyd George ni precenjal svojih sil. Ta predlog je bil v ozki v januarju mesecu večje številni nemških divizij kakor pa Francozi. Na daljni francoski fronti je bilo zbranih 79 nemških divizij, dočim je 69 divizij stalo pred majhnim angleškim odsekom. Poleg tega je koncentracija Nemcev proti angleški liniji naraščala vsak teden in bilo je že skoro gotovo, da bo glavni napad Nemcev veljal angleški fronti. Francozi niso imeli nobene težke bitke od aprila in maja 1917, dočim je angleška armada vzdržala skoro nepretrgano in pretrpela, kakor smo videli velike izgube. Končno so francoski vojaki imeli skoro trikrat toliko dopustov, kakor pa angleški.

Na pritisk francoske in angleške vlade je Haig končno pristal decembra meseca 1917, da se angleška fronta podaljša za 14 milj proti jugu do Barisisa. Ponovna zahteva Francozov, da se podaljša angleška fronta še za 30 milj proti jugu do Berry-au-Bac, je bila zavrnjena, dasi jo je podpisal sam Clemenceau.

Nova obramba.

Začetkom januarja meseca so dosegli neprestani spori in pomanjkanje zaupanja med Sir Williamom Robertsonom in Lloydom Georgeom svoj vrhučni Ministrski predsednik je delal previdno, toda neutrudljivo za realizacijo svoje koncepcije o skupnem vodstvu zavezniških armad. Vendar se ni čutil dovolj močnega, da bi javno nastopil s to svojo koncepcijo. Predlog, čigar smisel je značila podreditev angleške armade francoskemu vodstvu,

je bil vendarle preveč smel in Lloyd George ni precenjal svojih sil. Ta predlog je bil v ozki v januarju mesecu večje številni nemških divizij kakor pa Francozi. Na daljni francoski fronti je bilo zbranih 79 nemških divizij, dočim je 69 divizij stalo pred majhnim angleškim odsekom. Poleg tega je koncentracija Nemcev proti angleški liniji naraščala vsak teden in bilo je že skoro gotovo, da bo glavni napad Nemcev veljal angleški fronti. Francozi niso imeli nobene težke bitke od aprila in maja 1917, dočim je angleška armada vzdržala skoro nepretrgano in pretrpela, kakor smo videli velike izgube. Končno so francoski vojaki imeli skoro trikrat toliko dopustov, kakor pa angleški.

Toda kljub tej izjavi je delal ministrski predsednik silno spretno in večkrat na skrivnosten način, na to, da bi dosegel uresničitev svoje skrite želje. 30. januarja je pri seji najvišjega vojnega sveta v Versailles dosegel, da je bilo sklenjeno, naj se formira skupna rezerva 30 divizij, katerim bo poveljeval odbor zastopnikov angleške, francoske, italijanske in ameriške vojske, z generalom Fochom na čelu. Ta predlog bi naj bil njegov in vojnega kabineta odgovor na očitjanje, da se sila angleške armade v Franciji neprevidno znižuje, dočim stoji ta pred naraščajočo koncentracijo nemške vojske. — Brez dvoma bi ta načrt, če bi bil takoj uresničen in bi bilo Fochu poverjeno 30 divizij, dolžen za pomoč kateremukoli koncu fronte, nudi Sir Douglas Haigu nova sredstva za bližajoče se trenutke najvišje po-

trebe. Sir Douglas Haig pa tega predloga ni bil vesel. Izjavil je, da nima nobenih divizij odveč za formacijo skupne rezerve in da mu na raznih delih fronte celo primanjkuje divizij. V takih okoliščinah je seveda ostal načrt o formiranju skupne rezerve le formalnost, in kakor že mnogi sklepi najvišjega vojnega sveta, le mrtva točka. Dogodki so se pa razvijali dalje, ne da bi angleška armada dobila rezerve, ki jih je zahteval Haig in ne da bi bile formirane rezerve, za katere se je trudil Lloyd George. (Pride še.)

SIRITE AMER. SLOVENCA

KAKO SE JE IZNEBILA REVMATIZMA.

Vedoč po svojih lastnih izkušnjah, koliko človek trpi, kateri ima revmatizem, je Mrs. Hurst, ki živi na 204 Davis Ave., E-101, Bloomington, Ill., tako hvaležna, da si prizadeva, kjer le more, še drugim trpečim povedati, kako se lahko iznebijo teh bolečin na čisto priprosto način kar na svojem domu. Mrs. Hurst nima ničesar za prodati. Samo izrežite ta oglas in ga pošljite z Vašim imenom in naslovom njej; ona bo prav z veseljem poslala potrebna navodila čisto brezplačno. Pišite takoj, da ne pozabite.

PRODA SE

Candy Store na prometnem kraju, nasproti šole, cena nizka. Za pojasnila vprašajte na: 1915 West 23rd St., Chicago, Illinois. s,t

VINKO ARBANAS

Edini slovenski cvetličar v Chicagu

Phone: Canal 4340. 1326 W. 18th St. Chicago, Ill.

Vence za pogrebe, šopke za navedene in vsa v to stroko spadajoča dela izvršujem točno po naročilu. Dostavljam na dom.

Cene zmerne.

SLOVENCEM V NASEL-BINI IN OKOLICI

naznanjam, da izvršujem karpentarska dela. — Postavljam garaže, porče in druga v to spadajoča dela. Cene zmerne in delo jamčeno. Se priporočam slovenskemu občinstvu v naklonjenost!

MATH GORJANC,

1925 West 22nd Place, Chicago, Ill.

POZOR

katoliški Slovenci, ki iščete stanovanja! V našem se odda moderno urejeno stanovanje v bližini slovenske cerkve. Je kopalna soba, topla voda, električna razsvetljava in druge udobnosti. Za nadaljnja pojasnila se obrnite na:

F. Primožič,

1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

KRITJE STREHE (ROOFING). Če pušča streha — 3 popravila garantirano delo za \$4.00, "truck & services" na vse strani v Chicagu, ustanovljeno pred 38 leti, največje tozadeno podjetje; delajo organizirani delavci. J. J. Dunne Roofing Co., 3411 Ogden Ave. Lawndale 0114 vsi departamenti.

PRODAJA FARME NA DRAŽBI

25. MAJA. Kupite zdaj. — Nobene povodnji ali drugih nezdov.

652 akrov v znamenitem Willamette Valley, Oregon, blizu Portland, cesta tlakovana. 300 akrov fine zemlje, 300 akrov nekoliko valovite, ostalo pašnik, voda na farmi, dobra poslopja, živina in orodje. Pišite za pojasnila za farme v Oregon, na C. J. Klaas, 384 Pittick Block, Portland, Oregon. 200-p,s,t

"HIGH GRADE UPRIGHT PIANO" v dobrem stanju. \$125.00 — 952 Garfield Ave. Lincoln 1729. 02-p,s,t

PRODA PEČ za trdi premog v dobrem stanju, vse poniklano, \$20, tu di peč za gorkoto, \$5.00. V pršašjte 11234 Watt Ave. 04-p,s,t

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za premog — drva in prevažanje pohištva ob času selitve. Pokličite

Telefon: Roosevelt 8221.

LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

Joseph Mantel

— JAVNI NOTAR —

Ely, Minnesota Telephone 56

Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice, oporoke in vsa druga v notarsko stroko spadajoča dela.

Enaindvajset let izkušnje.

ROZA SVETA

Spisal A. R. Haggard.

"Druzega si ne želim," reče Wulf hladno. Nato se Saladin ozre na Rozamundo in reče:

"Zakaj si prišla sem, da izzoveš moje maščevanje? Govori!"

"Prišla sem, mogočni vladar, da te prpšim za jeruzalemsko ljudstvo, ker mi je bilo rečeno, da si pripravljen poslušati edino glas te svoje sužnje in nikogar drugega. Glej, pred velikimi meseci si imel prikazen. Trikrat se ti je sanjalo, da bom jaz, tvoja nečakinja, ki me nikdar nisi videl, rešila veliko življenj in gladila pot do miru. Zbok tega si me odtrgal mojemu domu, provzročil krvavo smrt mojega očeta, kakor jb hočeš zdaj provzročiti njegovi hčeri. Po mnogem trpljenju in velikih nevarnostih sem prišla tebi v roke in obsipal si me z velikimi častmi. Vzlic temu pa sem jaz, ker sem bila kristjana in sita klanja in nasilja nad mojimi rojaki, skušala pobegniti od tebe, dasi si me bil posvaril, da je plačilo za to smrt. In končno se mi je s pomočjo bistroumnosti in žrtvovanja Masude v resnici posrečilo pobegniti. Sedaj se vracam, da prejmem to plačilo; glej, tvoja prikazen je izpolnjena — ali vsaj ti jo lahko izpolniš, če ti Bog navda srce z milostjo in če spoznaš, da sem prišla prav iz svoje lastne volje, da prosim tebe, Salah-ed-din, da prizaneses mestu. O gospod, velik si; bodi tudi velik v usmiljenju. Kaj ti bo pomagalo, ko pride i zate sodni dan, če pridoneš osemdeset tisoč mrtvih milijonom od tebe pomorjenih in ž njimi novih tisočev svojih lastnih rojakov, kajti bojevniki iz Jeruzalema nočejo umreti nemaščevani? Daj jim življenje, daj jim prost in pridobi si s tem hvaležnost celega človeštva in odpusčanje pri Bogu, ki je nad nami."

Tako je govorila Rozamunda, iztegnila roke proti njemu ter umolknila.

"Vse to sem jim že ponudil, a oni so pogoje zavrgli," odgovori Saladin. "Zakaj bi sedaj sprejemal pogoje, ko so premagani?"

"Mogočni vladar," je rekla Rozamunda, "ali šteješ ti, ki si sam tako hraber, onim vitezom in vojakom v zlo, ker so se obupno bojevali proti toliki premoči? Ali jih ne bi imenoval bojzaljivce, če bi predali mesto, kjer jim je umrl Izveličar, ne da bi darovali vse svoje sile v njegovo obrambo? Utrujena sem! Ne moram več govoriti. Samo še enkrat te najponižnejše na kolenuh prosim, da izpregovoriš besedo usmiljenja in ne pripustiš, da bi se tvoje zmagoslavje omadeževalo s krvjo žensk in nedolžnih otrok."

Rozamunda se je vrgla nato na obraz, prišla z rokami za rob njegovega kraljevskega oblachila in si ga pritislila na čelo.

Tako je ležala tam v mesečini in smrtina tišina je legla na vso ogromno vojsko, ki so čakali iz njegovih ust razsodbe o njeni usodi. Saladin pa je sedel nepremično kot kip ter zrl na kupole in stolpe jeruzalemskega mesta, ki so se videli ostro začrtani ob temno-modrem nebu.

"Vstani," je dejal naposled, "in vedi, nečakinja, da si igrala svojo vlogo na način, ki je vreden mojega rodu, in da sem jaz, Salah-ed-din, ponosen nate. Vedi tudi, da bom uvaževal tvojo prošnjo kakor ne bi uvaževal nobenega drugega. Sedaj pa se moram posvetovati s svojim lastnim srcem in jutri ti jo

uslišim — ali zavrnem. Tebi pa, ki te smrt čaka, in vitezu, ki si je izvolil umreti s teboj, dajem po starodavni postavi in običaju na izbero islamstvo in ž njo življenje pa čast."

"Jo zavračava," sta odgovorila Rozamunda in Wulf hkrati.

Sultan je nagnil glavo, kakor da ne bi bil pričakoval drugega odgovora in se ozrl kakor da zaukaže rabljem izvršiti svojo dolžnost. Rekel pa je stotniku:

"Odvedi ju; loči ju, pa skrbno straži, dokler ne dobiš povelja. S svojim življenjem si odgovoren zanje. Daj jima jesti in piti in ne pripusti, da bi se jima kaj žalega zgodilo."

Stotnik se je priklonil in se približal s svojo stotnijo vojakov. Ko sta se pripravljala, da bi odšla ž njimi, je Rozamunda vprašala:

"Bodi tako dober pa mi povej, kaj je z mojo prijateljico Masudo."

"Umrla je zate; išči jo onstran groba," odgovori Saladin; Rozamunda pa si je zakrila obraz z rokami in vzdihnila.

"Kaj pa z mojim bratom Godvinom?" vzklikne Wulf; a na svoje vprašanje ne dobi odgovora.

Rozamunda se zgrudi Wulfu na prsi. In vpričo neštevilne vojske sta se poljubila v slovo. Izpregovorila nista besedice, le Rozamunda je pred odhodom vzdignila roko in pokazala proti nebu.

Tedaj se je vzdignilo glasno šumenje med množico in njegovi glasovi so se zdeli, da se zlivajo v eno samo besedo: "Usmiljenje!"

Pa Saladin ni dal nobenega znamenja in odpeljali so ju v ječo.

Med tisoči, ki so opazovali ta čudni in pretresujoči prizor, sta bila tudi dva moža, zavita v dolge plašče — Godvin in škof Egbert. Trikrat se je poizkusil Godvin približati prestolu. Pa videti je bilo, da imajo vojaki okrog njega dana povelja, ker mu niso dovolili niti da bi se ganil niti izpregovoril. In ko je ob Rozamundinem odhodu skušal prodreti skozi njihove vrste, so ga zgrabili in trdno držali. Vseeno pa se mu je posrečilo zavpiti, ko je šla mimo:

"Nebeški blagoslov tebi, svetnica božja, — tebi pa tvojemu zvestemu vitezu!"

Rozamunda je vjela njegove glasove kljub velikemu hrušču, se ustavila in se ozrla; a videla ni nikogar, ker jo je straža potisnila dalje. Tako je šla naprej ugibajoč, ali ni bil tó Godvinov glas, ki ga je slišala, ali pa je morda govoril kak angelj ali pa le kak frankovski vitez.

Godvin je sklepal roke, škof pa ga je skušal potolažiti rekoč, da naj se ne žalosti, kajti smrt Rozamunde in Wulfa je častna nad vse in vredna, da si jo človek poželi, bolj nego sto življenj.

"Res, res," odgovori Godvin, rad bi, da bi mogel ž njima."

"Njuno delo je dokončano, tvoje pa še ni," je rekel škof prijazno. "Pojdiva v šotor in pokleknila. Bog je mogočnejši od sultana in znabiti najde On še vedno pot, da ju reši. Če bosta jutri zjutraj se živa, se oglasiva pri Saladinu za avdijenco, da ga prosiva milosti zanje."

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, znancem in prijateljem tužno vest, da mi je smrt ugrabila mojega predregga soproga

Frank-a Čeplak-a

ki me je zapustil za vedno, dne 23. aprila 1927 in se preselil v boljšo bodočnost v nebeške višave, kjer ni trpljenja in ne solza. Pokojni je bil rojen v Zgornjem Gradu na Štajerskem. V starem kraju zapuščal dva brata in eno sestro, v Milwaukee, Wis. pa enega brata. Bil je član društva Slovan, Z. S. Z. v Pueblo, Colo.

Pogreb se je vršil s peto sv. mašo, pokopan je bil na katoliško pokopališče sv. Patrika v Canonsburg. V dolžnost si štejem, da se na tem mestu prav iskreno zahvalim vsem darovalcem prekrasnih cvetic, Dr. sv. Jeronima, št. 153, KSKJ., dr. Slovan, št. 3, ZSZ., Anton Meziki Miss Antonija Mezek, družini Smerdoli, družini Šajn. Še posebej se pa zahvalim za pomoč za časa pokojnikove bolezni družini Mavrič in družini Šajn. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki so se udeležili pogreba in mi na en ali drug način pomagali ob uri moje preiskušnje.

Ti pa dragi soprog, naj Ti Bog podeli večni mir in sv. raj in na svidenje nad zvezdami.

Zalujoča soproga JENNIE ČEPLAK.

V Strabane, Pa., dne 1. maja 1927.

PISANO POLJE

DESET MILJONOV ZA BORBO PROTI KORUZNEMU KUKCU.

Koruzna je največji poljedelski pridelek Amerike. Kako važno vlogo igra v narodnem gospodarstvu te dežele, je razvidno iz dejstva, da je Kongres nedavno dovolil strošek desetih milijonov dolarjev za sistematično borbo proti koruznemu kukcu (corn borer), ki se utegne razpasati po vsem takozvanem koruznem pasu. Vladni načrt za kontrolo kukca jemlje v poštev 76 okrajev v državah New York, Pennsylvania, Ohio, Michigan in Indiana, v katerih koruzni kukec preli letini koruze. Ceni se, da dva milijona in pol akrov zemlje bo vključenih v to osnaženje.

Kaj je koruzni kukec (corn borer)? Njegovo znanstveno latinsko ime je pyrausta nubilalis. Ta je najneprijetnejši priseljenec, ki je v zadnjih letih priromal v Ameriko. Bržkone je prišel v to deželo l. 1909 in 1910 skupaj s količinami koruze, "broom corn" vrste, uvožene iz Ogrske in Italije. Drobni flafotajoči molj, v katerega se koruzni kukec končno razvije, znaša svoja jajčica na listje in kobulico koruze. Jajčica se izvalijo v štirih do dvanajstih dneh. Novo zarojeni koruzni kukci imajo podobo ličinke, šestnajstinko inče dolge, z črno glavico in rumenkastim telescem s črnimi ali rjavimi pikami. Dobra odrasli kukec je skoraj inčo dolg in osminko inče širok. Tekom svoje rasti se kukec levi kakih pet ali šestkrat. Okolo tretjega tedna v juliju ali približno 30 dni po izvalitvi kukec doraste in se prelevi v zapredek ali pupo. Po 11 dneh izleze iz zapredka molj ali metuljček, ki leže jajčica. Molj položi mnogo teh jajčic naravnost na klas poljske koruze ali pozne sladke koruze. Tekom dneva se molj pokriva med plevelom in visoko travo; rano zjutraj ali zgodaj zvečer pa gre znašat jajca na koruzo. Samica utegne leči 700 in še več jajčic.

Koruznega kukca so prvič našli na ameriških tleh leta 1920 v bližini Erie jezera. Ni dolgo minulo, ko se je razpasel po vsej južni obali tega jezera. Od tam se je razširil v Michigan, Ohio in Pennsylvania. Že je dosegel Indiano in je na poti, da si postopoma osvoji ves veliki koruzni pas.

Kukec se je prikazal tudi v nekaterih okrajih držav New York in Massachusetts. Razpasel se je po obširnih pokrajinah v Kanadi, kjer je kukec znižal obseg koruzišč za 90 odst.

Kukec sicer ima najrajši koruzo, ali napada tudi druga zelišča in dostikrat ga najdejo na steblih krompirja, zelene, ovsa, ječmena, repe itd.

Vprašanje je, kaj storiti proti temu drobnemu, ali strašnemu sovražniku poljedelstva. Znamo za vrsto parazitov, ki so naravni sovražniki koruznega kukca. Nekateri izmed teh parazitov, neke osam podobne muhe, so bili nalašč importirani iz Evrope; zaradi teh muh so se veliko pomnožili po koruznih poljih držav Massachusetts, Ohio in Pennsylvania. Nekoliko ameriških ptic, zlasti kos, žolna, rdečepisnik in fazani, rado požira koruzne kukce. Ali od vseh teh naravnih sovražnikov ni mogoče pričakovati znatno zmanjšanje števila koruznih kukcev.

Iztrebiti kukce koruzne, popolnoma, je morda nemogoče, ali brezdvomno je mogoče ustaviti njih nadaljno razpasanje. Skropljenje z arzenasti-

mi strupi ne pomaga veliko ob taki množini teh parazitov, dasi seveda ubija mnogo kukcev. Ali raba teh strupov na obširnih poljih bi preveč stala, da se izplača. Najboljše metode za borbo proti koruznemu kukcu so: 1. Zaorati strnišče na tak način, da se vsi ostanki prejšnje koruzne letine in drugi rastlinski odpadki zakopljajo pod zemljo. 2. Vničiti vsa koruzna stebila in storže, ki niso bila vporabljena, bodisi s tem, da se zakopajo pod zemljo ali pa sežgejo, in to pred 1. majem. 3. Iztrebiti iz bližine orane zemlje ves večji plevel in travo večjega stebila, kajti ti služijo za bivališče molja tekom dneva; plevel je najbolj ekonomičen način borbe proti kukcu. 4. Sajenje rane sladke koruze, ki naj služi za past kukcem in ki se potem vniči.

Federalna vlada namerava sežgati odpadke blizu koruznih polj in državne naredbe bodo zahtevale dovršeno zaoravanje vseh strnišč. Farmlerjem se bo plačalo za vse delo čez normalno obdelovanje farme.

Borba proti koruznim kukcem je torej zares začela. Gre za to, da se reši največji ameriški pridelek, ki se vsako leto ceni na približno 1700 milijonov dolarjev.

—

Umrli je

na Vinicah pri Sodražici gosp. Franc Prijatelj, oče univ. prof. dr. Ivana Prijatelja in stari oče novomeškega sodnika Jožefa Prijatelja. Pokojnik je bil uglejen in zelo priljubljen, kar najbolj kaže okolnost, da je bil nad 30 let občinski odbornik. Dosegel je visoko starost 87 let.

—

—Merchants, advertise in 'Amerikanski Slovenec.'

POZOR SLOVENSKI ROJAKI(NJE) V LA SALLE, ILL!

Tukaj v naši naselbini sta odprla trgovino s čevlji ANT. ROBINA in W. PADLLO. Cenjenim rojakom se toplo priporočata za naklonjenost. V zalogi bosta imela le najboljše obuvala po najnižjih cenah. — Popravljata tudi čevlje zanesljivo in trpežno. Poleg tega prodajata tudi gasolin za avtomobile, in sicer vse na naslovu: 901 Osmo cesta.

zanesljivi lekarnar. Zdravniške recepte izvršuje JOS. HLAVATY točno.

Zaloga fotografij, potrebščin. Kodaki in Kamere. Prinesite k nam filme v izdeljavo.

1758 W. 21st Street in Wood, Chicago, Ill. Izvrstni sladoled, mize za goste

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem našim naročnikom, kakor tudi vsem drugim rojakom po državi

Ohio in Indiana naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik, Mr. Anton Jaksetich, kateri je pooblaščen poirati naročnino in oglase za lista Am. Slovenec

Ave Maria. Obenem prodaja vse knjige naše knjigarne, devocionalije in slovenske ter druge gramofonske plošče. Rojakom ga toplo priporočamo, da ga z veseljem sprejmejo in mu pomagajo širiti katoliški tisk. Uprava Am. Slovenca.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

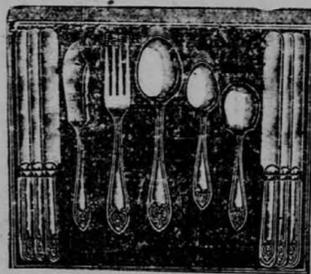
AMERIKANSKI SLOVENEK

Izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor društvene uradne tiskovine zlasti pisemski papir in kuverte z naslovi društev, trgovcev, ali posameznikov. — Tiskamo za društva in organizacije pravila, predstavljamo iz slovenščine na angleščino in obratno, kakor tudi v druge jezike.

ZA NAS NI NOBENO NAROČILO PREMALO — NOBENO PREVELIKO.

Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd ST., CHICAGO, ILL.

Ameriška največja kupčija!

26. komadov srebrnega namiznega orodja obstoječ s 6 nožev, 6 vilic, 6 namiznih žlic, 6 malih žličk, žlica za sladkor in nož za maslo. Pošljemo za predplačilo v vsak kraj Združenih držav za svoto \$4.25.

Izpolnite in izrežite spodnji kupon in ga pošljite nam s potrebno svoto:

EICHHOLZER & CO., Inc.
Forest City, Pa.

Cenjeni: — Prosim pošljite mi sestav namiznega orodja, za kar prilagam svoto \$.....

Name

Address

City & State

EICHHOLZER & CO. Inc.
FOREST CITY, PA.